

Premišlji ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Kdor zaničuje se sam, podlaga
je tujičevi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“
„Odprti srce, odprti roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se svetli!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je stebelj države.“
„Vera v Boga in narodna sloja!“

Uredništvo in upravnništvo PTUJ, Panenska ulica 5.
Rokopisi s. ne vrača o.
Letna predplačnina znaša Din 28.-. Ček. račun 16.089

PTUJ, 13. februarja 1932

Cena oglasom: Po ceniku oob. po dogovoru.
Cena malim oglaš. m: Vsaka beseda Din 1.- in — 50.
Večkratne objave po dogovoru.

NARODNA

Letnik 19
Štev. 6

„Sloga jači, nesloga tlači“

(Kako si naši čitatelji razlagajo naša gesla?)

Med najlepšimi in najpomembnejšimi reki in pregovori je gotovo goreciti-
tirani, ker vsebuje globoko življenjsko
modrost.

Kaj bi bilo na svetu brez sloge? Iz-
raz „sloga“ je skoro istoveten z izra-
zom „disciplina“ in ima še globlji po-
men.

Prvi vzgled nesloge nam pravi
sveto Pismo, ko govori o neslogi an-
geljev, ki so se ločili v dva tabora: v
dobre angelje in — hudiče... Brato-
morna zaviš (povej: nesloga je kajnu-
vila zločesto misel, da ubije brata A-
bela. Stori je tak vnebovpijoč greh, ka-
kor ga stori vsak, kdor podpihuje k
neslogi in neposlušnosti svoje brate in
vekomaj bo ta vzgled bratske nesloge
svarilen klic k — morali, k srčni kultu-
ri. — Sloga se očituje v velikih pokre-
tih (strankah), ki zmagujejo le tedaj, a-
ko so vsi složni in ni med njimi razdo-
ra, razdvojenosti. Sloga ustvarja čude-
že, takisto tudi — nesloga rodi zgube
in nesreče. Kdor hoče imeti „uspehe“
za svoje sebične namene, seje zdražbo
v družine, hujska stranke, natolcuje vo-
diteje, seje neslogo v društvene odbore;
prekocni so ap. sto i nesloge, zavestni
zdražarji, hlapci vsega hudega. Neki-
teri pravijo takim sejalcem hudičevega
semenja, — da uganjajo oz. vodi-
jo „politiko.“ Koliko gorja, ki izvira
iz sejanja nesloge se je zgodilo pod
krinko — politike! O tem je zapisala
dosledna zgodovina že svoje. —

Razpadla avstro-ogrska monarhija
je imela v svojem grbu, na denarju in
zastavi napis oz. geslo „Viribus uni-
tis!“ (Z združenimi močmi.) To je bi-
la vaba oz. mamilo za številne narode,
ki so bili pod enim jarmom. Državna
politika je delala s tem geslom na zu-
naj, v resnici pa je sejala neslogo s
tem, da je dala prednost nemški veči-
ni in trpeči preganjanje Slovanov. V
tem primeru se je zloraba sicer le-
pega gesla „Z združenimi močmi.“ ka-
kor znano — kruto maščevala nad se-
jalci razdora in notranje sloge v mo-
narhiji, kar ugotavljamo kot zgodov-
vinski vzgled, ne da bi pri tem
lah kakemu mameluku povoda za o-
čitek, da pretakamo krokodilove solze
za razpadom Avstrije, ki je zgodovinsko
svarilen vzgled za veke, kam v o d i n e-
sloga.

Prav idealno se pa bliščijo v na-
šem državnem grbu štirje „S“, kar po-
memu „Samo sloga Srbijo spasava —
rešuje.“ Samo pomislimo na ogromne
žrtve pri umiku preko Albanije, po-
globimo se v ferojsko Kalvarijo in
spoznati bomo, da ne bi nikdar ne u-
gledali „Vidovlja zarij“, nikdar doži-
veli velikega ujedinjenja v skupni kralje-
vini Jugoslaviji pod žezlom viteškega
potomca Črnega Jurija, ki tudi v pre-
gibanstvu ni nehal pozivati po svetu
razkropljenih bratov k slogi. Ta po-
litika stvarnosti je ustvarila čudeže in

ko so se pozneje razpasle strasti in
so sejali lučke skušali udovolji i svo-
jim partijskim strastem in nagibom
ter je hidra nesloge pretila — po bra-
tomornih dogodkih — uničiti stavbo,
ki je tvorevina bratske sloge, tedaj je zo-
pet zadonel g. a. Kicarja sloge i — Do-
movina je bila rešena. V složnem so-
žitju treh bratov po geslu „brat mi mjo,
koje vere bi“ lahko z zaupanjem gle-
damo mimo vseh težav v bodočnost,
prepričani da je notranja sloja etudi
diktirana — tisti zdravi kvas, ki je pre-
kvasil našo Domovino in njene sinove.
I op in domači rovarji bi radi imeli ne-
slogo, ker vedo, da v prepi u dvei vedo-
no tretji vleče dobiček. —

Ta dva primera iz zgodovine naj
zadostujeta. V nadaljno premišljevanje
pa povejmo še te resnice:

1. Kaj bi bilo v družini, kjer ni
sloge? Kaj v podjetju? Kaj v uradu?
Kaj v občinski upravi in v — parla-
mentu? — Preveč j. s. n. odgovarja zgo-
dovina na to — pa tudi lastne skušnje.
2. Nesloga je seme satanovo, je
hujskanje k neredu, k zmešnjavi, je
vzbujanje sebičnih nagibov.
3. Ali ste videli neuspehe onih
strank, kjer je v glavnem bil lov na
osebne koristi plod — nesloge?
4. Kaj naš uči „modrijansko za-
furan“ rezultat koroškega plebiscita?
5. Na kaj nas spominjajo brato-
morne borbe in bitke med narodi?
6. Ali ste kdaj pomislili na to, da
so v slogi tudi slabi — sila?

V slogi je moč! Zato složno delaj-
te za svoj list „Narodna Sloja“ ne o-
zira se na zagrizene zasleplence, ka-
terim je prava sloja trn v peti. Vsak
naj pridobi svoje prijatelje za lsi in
nikdo naj ne pozabi na — naročnino!

Japonski cesar Hirohito.

Kveder Dragotin:

Nekaj misli o krizi v kmetijstvu.

(Nadaljevanje).

Težavni položaj kmetovalcev zada-
je pa tudi vladi toliko skrbi, da je pri-
morana prav izdatno in odločilno po-
seči v sedanji še neurejeni potek celo-
kupnega narodnega gospodarstva. Vla-
da in parlament se ne smejo, več ome-
jevati samo na to, da zahtevajo od vo-
dilnih gospodarskih krogov in obstoje-
čih gospodarskih organizacij, da sami
preurede gospodarstvo vseh panog, po-
seben uvoz, izvoz in konzum kmetij-
skih pridelkov v tem smislu, da se pre-
neha škodovati domačemu kmetijstvu,
pa tudi domači industriji in obrti. Vla-
da in državna uprava zato tudi pridno
proučuje vse vzroke neurejenosti in
nepravilnosti v celotnem kmetijskem g-
spodarstvu, torej posebno tudi dobavo
in prodajo kmetijskih pridelkov kon-
zumentom. V izločanje vseh pomanjklji-
vosti in pogršček, ki se dogajajo v kme-
tijskem, gospodarstvu seveda ne zado-
stuje prizadevanje vlade in parlamenta,
nego je še treba, da se v to svrhu tudi
organizirani kmetovalci v vseh pokra-
jinah naše države. Dobro organizirani in
poučeni kmetovalci bodo v skupnem
delovanju z državo mogli še le rešiti
kmetijsko gospodarstvo sedanjega skraj-
no slabega položaja.

Da je naše celotno kmetijsko go-
spodarstvo v državi res še neurejeno,
smeli bi celo reči zanikerno, ker je
brez enotnega vodstva in cilja, to doka-
zujejo dejstva, ki jih hočemo v nasled-
njem — seveda najbolj kričeča — na-
vesti.

Tajnik beografske zbornice za t go-
vino, obrt in industrijo gospod Sveti-
slav Marodič je namreč ugotovil sle-
deče podatke:

1. Da smo v času od leta 1922 do
1931 uvozili v našo državo iz inozem-
stva nič manj nego za 54 milijonov di-
narjev navadne čebule, kakor da bi iste
pri nas ne mogi v dovoljni množini pri-
delati.
2. Da smo samo krompirja v letu
1929 uvozili za 36 milijonov dinarjev,
izvozili pa samo za 1 milijon.
3. Fižola, graha, leče, smo uvozili
v zadnjih 9 letih za 34 milijonov din.,
izvozili pa samo za 4 milijone.
4. Repnega, makovega, sezamovega,
lanenega semena smo v teh letih uvo-
zili za 3338 milijonov, izvozili pa nič.
Tu se nehoti vprašamo. Kdo to seme-
nje rabi? Nihče drugi, kakor naši indu-
strija v državi. Vprašati je pa tudi, zakaj
se ne organizira kmetijsko pridelovanje
za to produkcijo, da ne bo treba toliko
denarja razmetavati v inozemstvo i da
bo tudi naš kmet nekaj zaslužil.
5. Svinjske masti smo v omenjenih
letih uvozili za 326 mil., izvozili pa smo
samo za 71 milijonov.
6. Loja smo v tem času uvozili za
274 mil., izvozili pa samo za 1 milijon.
7. Raznega olja: Iz bukovega žira
iz maka, repnega semena itd. smo u-

vozili za 720 milijonov din., izvozili pa
komaj 31 milijonov. Vrh tega pa smo u-
vozili lanenega olja za 6 in pol mili-
jona din., izvozili pa samo za 1 in pol
milijona din.

8. V letu 1930 smo še tudi uvozili
modre galice za 29 milijonov, ki je ima-
mo doma v izobilju in za 20 milijonov
soli, katere imamo istotako v izobilju.

9. Slične številke bi še lahko na-
vedli za uvoz zelenjave, voska, ovčje
volne, raznih kož, živih prašičev itd.

Vsesplošna gospodarska kriza je pri-
silila vlade vseh držav, da razmotirajo
vprašanja, kako bi bilo mogoče na naj-
hitrejši način preurediti in zracionalizir-
ati vse narodno gospodarstvo v državi
na osnovi dobro premišljenih načrtov
in to tako, da bi se s tem pomoglo v
prvi vrsti kmetovalcem in delavcem.

Zato je postala zahteva:

„Gospodarstvo po strogem načrtu
za določeno dobo let domačim potre-
bam in razmeram primerno“ splošno
priznana geslo, od čegar vresničenja
si obetajo vsi uvidevni gospodarski vo-
dilni krogi.

Vsega smo po tem poročilu v zad-
njih 9 letih plačali v inozemstvo za kme-
tijske pridelke, ki bi jih naše kme-
tijsko z malo večjim trudom brez da-
ljnega samo lahko pridelalo, nič manj
nego 5252 in pol milijonov din.

Jeli še treba več dokazov, da je do-
sedaj naše kmetijsko gospodarstvo bilo
in da je še neurejeno, brezcilno in
skrajno pomanjkljivo neorganizirano?

Da je siromaštvo kmetijskega stanu
nujna posledica takega gospodarstva,
je jasno. Tudi že brez splošne sedanje
svetovne krize, ki je neverjetno pove-
čala itak že kričeče krivično razmerje
cen kmetijskih pridelkov do obrtnih in
industrijskih izdelkov, je moralo naše
kmetijsko gospodarstvo zabresti v iz-
redno slabe razmere.

Predvsem je treba dognati, kdo vse
je kriv orisanega slabega celokupnega
kmetijskega gospodarstva.

Krivda leži že v pridelovanju ali
produkciji. Mnogo se pri nas prideluje
pridelkov, ki nimajo cene in ki jih je
tudi silno težko vnovčiti, še manj pa
izvažati. Iz navedenga pa smo videli,
da je mnogo pridelkov, katerih se mno-
go premalo prideluje že za domačo po-
rabo, kaj še le za izvoz. Vse to izvira iz
tega, da kmetovalci v naši državi ni-
kjer še niso v svrhe skupnega gospo-
darstva, — predvsem za pridelovanje
vseh potrebščin po gotovem načrtu,
— stanovsko enotno organizirani. Po-
trebne pridelovalne načrte za vsak kraj
in za vsako pokrajino bi morali na po-
sebnih skupščinah izdelati organizacije
kmetovalcev, uvoznikov in konzumen-
tov zlasti industrijskih. Odločilno be-
sedo bi morali imeti gospodarski stro-
kovnjaki tako za pridelovanje kakor tu-
di za dobavo in razpečevanje konzum-
mentom.

Konec prihodnjic.